

Uchwała
Komisji habilitacyjnej
z dnia 8 kwietnia 2021
powołanej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego
w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie literaturoznawstwo
wszczętym na wniosek dra Jacka Hajduka

§ 1

Komisja habilitacyjna, powołana przez Radę Dyscypliny Literaturoznawstwo Uniwersytetu Jagiellońskiego, w składzie:

1. **prof. Inga Iwasiów** – przewodnicząca;
2. **prof. dr hab. Włodzimierz Bolecki** – recenzent;
3. **prof. dr hab. Tadeusz Bujnicki** – recenzent;
4. **prof. dr hab. Ewa Skwara** – recenzent;
5. **dr hab. Dariusz Śnieżko, prof. US** – recenzent;
6. **dr hab. Antoni Bobrowski** – członek;
7. **dr hab. Agnieszka Heszen** – sekretarz;

działając na podstawie art. 221 ust. 10 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2018 r. poz. 1668 ze zmianami) na posiedzeniu w dniu 8 kwietnia 2021, w którym uczestniczyli wszyscy członkowie Komisji, po zapoznaniu się z dokumentacją wniosku, recenzjami, opiniami oraz po wnikliwej dyskusji nad dorobkiem i przebiegiem procedury stwierdza, że aktywność naukowa oraz osiągnięcia naukowe zatytułowane *Hellada i Roma na wygnaniu. Tradycja antyczna w polskiej eseistyce emigracyjnej XX wieku (Jerzy Stempowski, Gustaw Herling-Grudziński, Stanisław Vincenz)* nie stanowią znacznego wkładu w rozwój dyscypliny naukowej literaturoznawstwo i wyraża negatywną opinię w sprawie nadania dr. Jackowi Hajdukowi stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie literaturoznawstwo.

UZASADNIENIE

Załącznik nr 1 do niniejszej uchwały zawierający uzasadnienie stanowi jej integralną część.

§ 2

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

.....

podpis Przewodniczącej Komisji habilitacyjnej

(zgodnie z Uchwałą nr 90/X/2020 Senatu UJ)

Kraków, 8 kwietnia 2021

UZASADNIENIE

Uchwały Komisji habilitacyjnej z dnia 8 kwietnia 2021 powołanej w postępowaniu w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie literaturoznawstwo wszczętym na wniosek dra Jacka Hajduka

Uchwała Komisji powołanej dn. 21 października 2021 przez Radę Dyscypliny Literaturoznawstwo Uniwersytetu Jagiellońskiego do zaopiniowania wniosku dra Jacka Hajduka w postępowaniu wszczętym w dn. 9 czerwca 2020 o nadanie stopnia doktora habilitowanego została podjęta w trybie jawnym. W końcowym posiedzeniu dn. 8 kwietnia 2021 r. Komisja zebrała się w pełnym, 7-osobowym składzie: prof. dr hab. Ingi Iwasiów – przewodnicząca; prof. dr hab. Włodzimierz Bolecki – recenzent; prof. dr hab. Tadeusz Bujnicki – recenzent; prof. dr hab. Ewa Skwara – recenzent; dr hab. Dariusz Śnieżko, prof. US – recenzent; dr hab. Antoni Bobrowski – członek; dr hab. Agnieszka Heszen – sekretarz.

Obrady przeprowadzono zdalnie w formie wideokonferencji za pomocą Platformy MsTeams¹. Przebiegły one w dwóch etapach. Zaplanowano kolokwium z udziałem Habilitanta. Zostało wyznaczone na dzień 8 kwietnia 2021 o godz. 10.00. Wobec niestawienia się dra Jacka Hajduka, zmodyfikowany został i przegłosowany nowy porządek spotkania. Sekretarz Komisji pani dr hab. Agnieszka Heszen odczytała list dra Jacka Hajduka (załącznik nr 4). W tej części przewidzianego procedurą spotkania udział wzięli członkowie Rady Dyscypliny Literaturoznawstwo. Tego samego dnia o godzinie 10.30 odbyło się posiedzenie Komisji, która podjęła Uchwałę w trybie jawnym. Wszyscy uczestnicy kolokwium i posiedzenia Komisji widzieli się i słyszeli w czasie rzeczywistym i mieli możliwość wielostronnej komunikacji w takim trybie.

Komisja powołana w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego panu dr Jackowi Hajdukowi podjęła Uchwałę działając na podstawie Ustawy z dn. 18 lipca 2018 *Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce*, której rozdz. 3, art. 221, p. 10 stanowi: „Opinia nie może być pozytywna, jeżeli co najmniej 2 recenzje są negatywne” oraz Załącznika nr 1 do uchwały nr

¹ Sposób przeprowadzenia kolokwium oraz obrad Komisji „poza siedzibą podmiotu habilitującego przy pomocy środków komunikacji elektronicznej” przyjęty na podstawie art. 221 ust. 9 a. Ustawy *Prawo o szkolnictwie wyższym*, rozdz. 3. *Stopień doktora habilitowanego*.

87/IX/2019 Senatu UJ z dnia 25 września 2019 *Procedura postępowań o nadanie stopni naukowych na Uniwersytecie Jagiellońskim*, rozdz. IV, par. 21, p. 2 w brzmieniu: „Jeżeli co najmniej dwie sporządzone recenzje są negatywne, komisja habilitacyjna przedstawia radzie dyscypliny uchwałę zawierającą negatywną opinię w sprawie nadania stopnia naukowego doktora habilitowanego wraz z uzasadnieniem. Rada dyscypliny wydaje decyzję o odmowie nadania stopnia doktora habilitowanego.”

Wpłynęły trzy negatywne recenzje, jedna recenzja pozytywna, a po nich także negatywna opinia członka Komisji. Konkluzje negatywnych recenzji obligują Komisję do przedstawienia Radzie Dyscypliny Literaturoznawstwo UJ negatywnej opinii w sprawie nadania stopnia doktora habilitowanego.

Zarzuty pojawiające się w recenzjach dotyczą niespełnienia w głównym osiągnięciu, czyli cyklu książek wskazanych przez Habilitanta warunków pracy badawczej w obszarze literaturoznawstwa. Prof. Włodzimierz Bolecki zauważa: „Żadna z przedstawionych przez dr. Jacka Hajduka trzech książek ani cała jego „trylogia” habilitacyjna nie spełnia elementarnych warunków publikacji naukowej”; prof. Dariusz Śnieżko pisze: „Trylogia nie spełnia kryteriów opracowania naukowego. Tym samym dyskusja nad jej naukową wartością okazuje się bezprzedmiotowa w punkcie wyjścia”, prof. Ewa Skwara podkreśla: „Niewątpliwie książki tworzące serię są świadectwem talentu literackiego i wielkiej erudycji, ale nie mogą być uznane za publikacje naukowe, przynajmniej nie w zakresie, jakiego wymaga ustawa”.

W recenzji z konkluzją pozytywną Prof. dr hab. Tadeusz Bujnicki stwierdza:

„Przedstawione w recenzji wątpliwości w małym jedynie stopniu dotyczą sfery merytorycznej. Odnoszą się przede wszystkim do tekstów o eseistycznym kształcie, które atrakcyjne lekturowo, mogą pośpiesznie uogólniać i generalizować, skupiać się na efekcie „literackim” i w rezultacie odsuwać na plan dalszy interpretacje według kryteriów ściśle badawczych. Nie zmienia to jednak faktu, iż rozpatrywany jako całość dorobek naukowy dr Hajduka, wartość poznawcza i interpretacyjna większości prac, odkrywczość i oryginalność wniosków dotyczących rozległego zakresu badań nad tradycją antyczną w pełni uzasadniają nadanie mu tytułu doktora habilitacyjnego.”

Recenzje z konkluzjami negatywnymi rozpatrują szczegółowo merytoryczną wartość prac Habilitanta. Pani prof. dr hab. Ewa Skwara jednoznacznie pisze:

„Oceniając dorobek Pana dra Jacka Hajduka, stwierdzam, że między uzyskaniem stopnia doktora a wszczęciem postępowania habilitacyjnego nastąpił niewątpliwie wzrost ilościowy

Jego publikacji, ale seria trzech książek, opatrzonych wspólnym tytułem *Hellada i Roma na wygnaniu. Tradycja antyczna w polskiej eseistyce emigracyjnej XX wieku* (Jerzy Stempowski, Gustaw Herling Grudziński, Stanisław Vincenz) przedstawiona jako główne osiągnięcie nie stanowi istotnego wkładu w rozwój dyscypliny. Biorąc pod uwagę całokształt dokonań badawczych, dydaktycznych i organizacyjnych, uważam, że dorobek Pana dra Jacka Hajduka nie może stanowić podstawy do ubiegania się o stopień naukowy doktora habilitowanego. Wnoszę zatem o odstąpienie od dalszych etapów przewodu habilitacyjnego.”

Także jednoznaczna jest ocena sformułowana przez Pana prof. dra hab. Włodzimierza Boleckiego:

„Dorobek dra Jacka Hajduka przedstawiony mi do oceny w dyscyplinie literaturoznawstwo w żadnej mierze nie spełnia warunku „osiągnięcia stanowiącego znaczny wkład w rozwój określonej dyscypliny naukowej” w rozumieniu Ustawy „Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce” z 20 lipca 2018 r. W związku z powyższym moja recenzja jest jednoznacznie negatywna w rozumieniu tej Ustawy (art.221.5.p.10).

Pan dr hab. Dariusz Śnieżko, prof. US konkluduje:

„Dorobek badawczy Habilitanta świadczy bez wątplenia o inteligencji, inicjatywie, kompetencjach językowych i poznawczym zaangażowaniu. Niestety, tożsamość literaturoznawcza pozycji wskazanych przezeń jako osiągnięcie naukowe budzi bardzo poważne zastrzeżenia, z paru – wskazanych wyżej – powodów. Pozostałe publikacje bywają naznaczone, w stopniu niepokojącym, trudnościami w prowadzeniu rzeczowej i nieprzykrej polemiki, ignorującym stosunkiem do stanu badań (szczególnie w zakresie literaturoznawstwa polskiego), apodyktycznością sądów niewspartych należytych rozeznaniem, brakiem kontroli nad porządkiem wyводу – co nie przemawia na rzecz akademickiej dojrzałości. Dokonania Habilitanta uważam zatem za niewystarczające, by – na obecnym etapie rozwoju – przyznać mu uprawnienia samodzielnego pracownika nauki. W związku z powyższym z prawdziwą przykrością, ale i bez rozterek, wnoszę o niedopuszczenie wniosku Pana Doktora Jacka Hajduka do dalszych etapów postępowania habilitacyjnego.”

Pan dr hab. Antoni Bobrowski uznaje: „Po zapoznaniu się z dorobkiem oraz Autoreferatem Habilitanta, a także sporządzonymi w trakcie postępowania recenzjami uznaję krytyczne opinie recenzentów za słuszne i w pełni uzasadnione. Podzielam zatem negatywną ocenę końcową trojga recenzentów, którzy uznali, że dorobek naukowy dr. Jacka Hajduka nie

spełnia kryteriów określonych w obowiązujących przepisach jako konieczne dla uzyskania stopnia doktora habilitowanego”.

Podczas wnikliwej dyskusji Recenzenci podtrzymali negatywne konkluzje. Także prof. Tadeusz Bujnicki, który złożył recenzję pozytywną stwierdził, iż przychyła się do wniosku o nieprzyznanie stopnia doktora habilitowanego, ponieważ osiągnięcia pana dra Hajduka plasują się w obszarze eseistyki o walorach literackich, nie zaś naukowych. Prof. Włodzimierz Bolecki dodał, iż habilitacja stanowi pełnomocnictwo do prowadzenia prac doktorskich i przygotowywania innych do samodzielnej pracy badawczej. Wobec nierespektowania zasad warsztatu badawczego oznaczałoby to reprodukcję złych praktyk. Prof. Ewa Skwara zwróciła uwagę, iż porównanie wcześniejszych prac z najnowszymi prowadzi do wniosku o konsekwentnym realizowaniu nienaukowego trybu opisywania zjawisk literackich. Prof. Dariusz Śnieżko odniósł się do konfrontacyjnego modelu prowadzenia dyskusji z badaczami zagadnień, którym dr Hajduk poświęca swoje prace. Wypowiedzi dr hab. Agnieszki Heszen potwierdziły ocenę recenzentów i członków Komisji. Przewodnicząca prof. Inga Iwasiów zauważyła wysoką wartość ekspercką samych recenzji, wszechstronnie prezentujących dorobek, a także wypunktowała wątpliwości, jakie niesie eseistyczny sposób prowadzenia wywodu, bez dbałości o stan badań, udowodnienie hipotez, reguły filologiczne.

Komisja zauważyła dużą aktywność intelektualną dra Jacka Hajduka jako tłumacza, redaktora, organizatora, dydaktyka. Wielowątkowość dorobku nie przeważała jednak nad jego niedotrzymującym zasad naukowości charakterem.

W rezultacie Komisja jednogłośnie uznała wniosek dra Jacka Hajduka o nadanie stopnia doktora habilitowanego za bezzasadny.

Wymienione we wstępie do tego Uzasadnienia wiążące przesłanki prawne nie wpłynęły na przebieg dyskusji, która pozwoliła uznać wszystkim członkom Komisji, iż wniosek ten także z powodów merytorycznych nie może zostać zaopiniowany pozytywnie. Podsumowując, należy wobec tego wymienić trzy okoliczności: 1. podstawę prawną, decydującą o konieczności sformułowania negatywnej opinii, gdy wpłyną dwie recenzje negatywne (wpłynęły trzy recenzje i negatywna opinia); 2. niestawienie się zainteresowanego na kolokwium (wobec braku możliwości zmiany decyzji o nieprzyznaniu stopnia niejako bez związku z przebiegiem kolokwium); 3. wnioski z dyskusji. Te trzy okoliczności zwińczyło głosowanie w sprawie opinii odmawiającej nadanie stopnia doktora habilitowanego.

Przewodnicząca Komisji prof. dr hab. Inga Iwasiów